

POSTANOWIENIE

Dnia 1 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński

w sprawie **V. K. (poprzednio B.)**

skazanej z art. 284 § 2 w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 12 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 1 lutego 2024 r.,

wniosku skaranej o wznowienie postępowania zakończzonego

prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku

z dnia 23 lutego 2021 r., II AKa 75/20,

utrzymującym wyrok Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 2 grudnia 2019 r., III K 30/17

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

odmówić przyjęcia wniosku skaranej o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

Pismami 26 października 2023 r. i 16 stycznia 2024 r. skazana V.K. (poprzednio B.) wniosła o wyznaczenie jej obrońcy z urzędu w celu sporządzeni i podpisania wniosku o wznowienie postępowania zakończzonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 23 lutego 2021 r., II AKa 75/20, utrzymującym wyrok Sądu Okręgowego w Białymstoku. W uzasadnieniu tych pism podała, że została skazana za czyny, których nie popełniła, a prawdziwi sprawcy zostali skazani przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie VIII K 62/19, w której jest

pokrzywdzoną, o czym skazana miała informować Sąd Okręgowy w Białymstoku w trakcie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przewidziana w art. 545 § 3 k.p.k. możliwość odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania dotyczy sytuacji, w której wniosek ten pochodzi od strony postępowania (a więc jest sporządzony przy braku dochowania wymogów określonych w art. 545 § 2 k.p.k.) i jest oczywiście bezzasadny. Podjęcie takiej decyzji nie jest przy tym ograniczone wyłącznie do wskazanego w pierwszym z powołanych wyżej przepisów uprzedniego rozpoznania tych okoliczności w ramach postępowania wznowieniowego. Posłużenie się przez ustawodawcę w art. 545 § 3 k.p.k. zwrotem „w szczególności” nie pozostawia wątpliwości, że jest to wskazanie przykładowe, a katalog okoliczności, w oparciu o które możliwe jest wydanie takiego orzeczenia, ma charakter otwarty. Uznanie wniosku o wznowienie za oczywiście bezzasadny będzie miało więc miejsce również w sytuacjach, gdy w sposób oczywisty, rzucający się w oczy, wniosek ten oparty zostanie na innych podstawach niż te, które określone zostały w przepisach Rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego.

Zastosowanie trybu przewidzianego w art. 545 § 3 k.p.k. będzie możliwe zwłaszcza wtedy, gdy sąd wznowieniowy w sposób niebudzący wątpliwości stwierdzi, że żadna ze wskazanych we wniosku okoliczności nie mieści się w katalogu przesłanek zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k. oraz gdy nie będzie wchodzić w grę działanie tego sądu z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.).

W tym kontekście wskazać trzeba, że postępowanie wszczęte wniesieniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jakim jest wniosek o wznowienie postępowania, nie ma charakteru postępowania odwoławczego, a zatem nie jest rolą sądu wznowieniowego prowadzenie kontroli instancyjnej orzeczenia objętego wnioskiem. Sąd Najwyższy – w ramach postępowania wznowieniowego – nie weryfikuje więc prawidłowości prowadzonego dotychczas postępowania, poprawności przeprowadzonych w jego toku czynności, w tym przeprowadzonych dowodów, adekwatności przeprowadzonej oceny dowodów czy wreszcie

poprawności czynienia na ich podstawie ustaleń faktycznych. Postępowanie wznowieniowe jest także odmienne od postępowania inicjowanego kasacją, w ramach którego to, w prawem przewidzianych granicach dla podstaw kasacyjnych, Sąd Najwyższy może kontrolować orzeczenie sądu drugiej instancji. Sposób prowadzenia dotychczasowego postępowania karnego i ewentualne popełnione w nim błędy, a na to powołuje się skazana, pozostają (poza wypadkami określonymi w art. 542 § 3 k.p.k.) bez znaczenia dla postępowania wznowieniowego.

Wyłącznym celem postępowania wznowieniowego w ramach podstawy określonej w art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. jest zbadanie, czy przedstawione przez wnioskodawcę **dowody i fakty są nowe** i jednocześnie wskazują na to, że skazany nie popełnił czynu albo jego czyn nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze względnie – iż skazano go za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary. Skazana nie powołuje takich nowych faktów czy dowodów. Nadto, sama skazana wskazuje, że na te okoliczności zwracała już uwagę Sądowi Okręgowemu w Białymstoku, jednak nie zostały one przez ten Sąd uwzględnione. Pomijając już więc to, że prowadzenia postępowania przed innym sądem i wydany przez ten sąd wyrok nie stanowi faktu czy dowodu, który zdatny byłby w ogóle do wznowienia postępowania, **wznowienie takie może nastąpić jedynie na podstawie nowych okoliczności, a więc dotąd nieznanymi zarówno sądowi orzekającemu, jak i wnioskującej o wznowienie stronie postępowania.** W tej sprawie, co wynika jasno z pism skazanej, okoliczność ta była znana zarówno jej samej, jak i orzekającemu Sądowi.

Z powyższych powodów odmówiono przyjęcia wniosku skazanej jako oczywiście bezzasadnego, nie rozpoznając w ogóle wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu. Wyznaczenie takiego obrońcy w okolicznościach tej sprawy stanowiłoby zaprzeczenie instytucji określonej w art. 545 § 3 k.p.k. Przepis ten pozwala w sytuacjach nim opisanych, aby nie podejmować czynności zmierzających do usunięcia braku formalnego związanego z przymusem adwokacko-radcowskim w wypadku – jak w tej sprawie – gdy z okoliczności

podawanych przez stronę postępowania bezsprzecznie wynika, że nie wskazuje ona na jakąkolwiek z podstaw do wznowienia postępowania.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.

[J.J.]

[ał]